

БОЛЬШЕВИСТСКЭ ПРОПАГАНДА А АГИТАЦИИЕ НАЙЖАРУУЛХА

Большевистскэ пропаганда агитаци болбол партийна мэрнин гол шухалань. Пропаганда ба агитаци үргэн нинтэ ажалша-политическэ талаар хүрүүлхэ хэрэгтэ хүсэтэй болоно гэшэ. Эгээл ээ большевистскэ пропа ба агитациин бүхь фронтдоо арад нийтийн үшөө ехээр тулалха тээшэ зорюулха хэрэг-гэ ороноо хамгаалгын хэ дэйнэй жэлиүүдтэ про да ба агитаци болбол ай-рэхэ үүргэнүүдые дүүр-Манай большевистскэ болбол пропаганда ба агитаци фронттын түрүү ли-гэрэ, мүн тылдэшье тагал-гүй ябуулжа байна. Мүн хурса пропаганда ба агитаци ашаар ажал байл-амнай амжалта арбижна. Ороноо аршалан хамгаал-гын ариун цангин уял-даа ойлгоһон минай Армин бөөцүүд, сер-вүүд ба офицернүүд сол-ди бөө хайрлангүй өөр-гэ, биатаршалгануудыс, немецко-фашистскэ бу-рагшадые дүрбэдэхи жэ-милэн сөхийэ байна. Советскэ тылэй патриотууд большевистскэ пропа-ганда ба агитациин ашаар ба найхан үүргэнүүдэ ойлгожо, Эхэ орондоо ан Армидаа аш туһа-гээр ажаллажа, арадуу-рагүүхэ вольд нүхэр-най магтаалд нэгэнтэ хүртэһэн байха юм. Германовскэ Германиин үнд-энь үгы хэхэ хэрэгтэ Армин ба бүхь совет-скэ дайшалхы програм-далоо нүхэр Сталина-гэ элдхэл ба приказые үшөөр шудалха, элбэнэй үд бүхэниинь үргэн-дэ ойлгуулха талаар ма-жистной партийна орга-н ба тэрэй членүү-дүүдэй үдэрнүүдтэ эмхидхэлэй хүдэлмэри-нэ байна. Мүнөө боль-шевистскэ пропаганда ба агита-циинд эл ба приказые үргэн-дэ ойлгуулха тээшэ зор-ио хэһотэй.

Хаанагүй зүбшэн хэлсэгдэжэ байна. Эндэ пропаганда ба агитациин хүдэлмэринэ хаа-хаанагүй найжаруулха зорилго-тойгоор хэмжээ-ябуулганууд аб-тана. Пропагандистнууд ба агитаторнууд, мүн партийна-комсомольско бүхь эдибхитэд энэ элдхэл ба приказые түб-хын түрүүдэ өөһэдөө гүнзг-ыгөөр шудалха зэргэтэй. Партиин Сэлэнгын айкомой ээлжээтэ пленум болбол агита-ционно-пропагандистскэ хүдэл-мэринэ найжаруулха талаар гол анхаралаа хандуулба. Мүн Кабанскын аймагтай партийна эдибхитэдэй суглаан энэ асуу-дал тушаа ехэхэн анхаралаа та-биһан байна. Эдэ аймагуудаар партийна-политическэ болон нинтэ ойлгууламжын хүдэлмэ-ринүүдые найнаар табижа ша-даһанайнь ашаар ажахын по-литическэ удхашанартай хү-дэлмэринүүд амжалтатэйгаар дүүргэгдэнэ. Курумканай, Ка-банскын, Закаменай аймагуу-дай колхозууд таряа сохиогын, тушаалгын, малай үбэлжэлгэдэ бэлэхэлэй хүдэлмэринүүдые парти ба правительствын таби-һан болзор сэг дүүргэһэн бай-над. Мүнөө эдэ аймагуудай пар-тийна органицинууд болбол өөһэ-лынгөө үдэр бүрийн хүдэл-мэринэ пропаганда ба агита-циинэй мэринэ нэгтээр зохи-лцуулан табиһад. Үргэн нинтэ колхозынгуудай, хүдэлмэриш-дэй болон албахаагшадтай хам-гын суглаанууд дээрэ полити-ческэ ба теоретическэ темэтэй асуудалнуудээр элдхэл ба лекцинүүд үнгэргэгдэжэ, эл-бэнэй һониркожо байһан асуу-далнуудта дэлгэрэнги харюу-үгтэлэг болонхой. Дийн сэрэгэй үедэ советскэ хүнүүдэй политическэ эдиб-хын ехээр ургаа. Сэрэгэй-по-литическэ ба уласхоорондын оршон байдал, манай союз-ынгуудэй хоорондох политическэ харилсаан, гитлеровскэ Герма-нида эсэргүү бүхь дэхэй дээр-рэх дийн сэрэгэй ябаса тухай һонирходоггүй хүн мүнөө бай-хагүй гэхэдэ үлүү юмэ боло-хогүй. Ним нээ большевистскэ про-паганда ба агитациин үшөө үргэнөөр, үшөө гүнзгын удха-тайгаар ябуулха хэрэгтэй ВКП(б)-гэй айкомууд ба райко-мууд, тэдээй секретарьнууд, мүн бүхь партийна-советскэ хүдэлмэрилэгшэд пропаганда ба агитациин аша тунье улам үргэхэ талаар өөһэдэньгөө оролдолог гаргаха уялгатай.

Нүхэр Сталинай элдхэл белорусска хэлэн дээрэ хэблэгдэбэ

Белорусска гүрэнэй хэблэл 1944 оной ноябрин 6-годовско Соведай баярай дээрэ нүхэр Сталинай

хэбэн элдхэлые белорусска хэ-лэн дээрэ ном болгон гаргаба- (ТАСС).

ХРОНИКО

Союзай Совнарком болбол генерал Н. А. Булганин

ниме СССР-эй Оборонын Арадай Комиссарай орлогшоор томилбо.

СССР-эй Верховно Соведай Президиумэй Указ Олон үхибүүдтэй эхэнүүдтэ „Эхэ-Герой“ гэнэн хүндэтэ нэрээргэ олгохо тухай

- Арбан ба дээшэше үхибүүдые түрэн ба хүмүүжүүлэн эхэнүүдтэ „Эхэ-герой“ гэнэн орден болон СССР-эй Верховно Соведай Президиумэй грамота барюулгатайгаар „Эхэ-герой“ гэнэн хүндэтэ нэрээргэ олгохо: 1. Алиева Масма Али Кызыде —гэрэй эзэн эхэнэр, Азербайджанска ССР-эй Баку город. 2. Бабаян Мина Саркисовна —колхозница, Азербайджанска ССР-эй Нагорно-Карабахска автономно областин Пушкинска районой Шумикенд тосхон. 3. Бейсалиева Алинлада —гэрэй эзэн эхэнэр, Казахска ССР-эй Алма-Ата город. 4. Гусейнова Акима Али-Гусейн Кызыде —гэрэй эзэн эхэнэр, Азербайджанска ССР-эй Баку город.

- 5. Замирова Жамалда —гэрэй эзэн эхэнэр, Казахска ССР-эй Кустанайска областин Семиезерно районой Семиезерный гэдэг посёлок. 6. Исмаилова Гюльзар Мамех-Али Кызыде —гэрэй эзэн эхэнэр, Азербайджанска ССР-эй Кирово-бад город. 7. Исмагамбетова Кадышта —гэрэй эзэн эхэнэр, Казахска ССР-эй Гурьев город. 8. Кошбенова Тойфыгта —Казахска ССР-эй Урда-Казахстанска областин Сайрамска районой Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой колхозница. 9. Куланова Варвара Евдоки-СССР-эй Верховно Соведай Президиумэй түрүүлгшэ М. КАЛИНИН. СССР-эй Верховно Соведай Президиумэй секретарь А. ГОРКИН. Москва, Кремль, 1944 оной ноябрин 19.

- монпада —колхозница, Казахска ССР-эй Алма-Атинска областин Талгаррайска районой станци. 10. Сеитбенова Суксурта —Киргизскэ ССР-эй Ошско областин Пукатска районой Көнөш колхозой колхозница. 11. Ситникова Фина Михайловна —гэрэй эзэн эхэнэр, Казахска ССР-эй Актюбинск город. 12. Усубенова Телекейде —Киргизскэ ССР-эй Иссык-Кульскэ областин Джеты-Огузовско районой Актюбе гэдэг колхозой колхозница. 13. Фатеева Евдокия Алексеевна —хүдэлмэришэн, Азербайджанска ССР-эй Баку город.

Советскэ Информбюроһоо

Ноябрин 20-ой оперативча мэдээч

Ноябрин 20-ой туршада Венгрия манай сэрэгүүд хэлэн һуурин газарнуудые байлдаатайгаар эзэлбэ, тэдэнэй дунда ЧАНАЛОШ, ГЕСТЕЛ, СИРМА, ЧАБА, ДИОШ-ДЬОР, ОШТОРОШ, ЕГЕРСАЛОК, ДЕМБЕН, ДЕМОСЛО, МАРНАЧ, ВИШОНТА гэдэг һуурин газарнууд ба НИШТАЛИЯ гэдэг түмэрзэмай станци бии. Фронтын ондоо участогууд эзлэг тагнуулшадтай бэлэрлэгнүүд ба бага ээргын удхашанартай байлдаанууд болоо. Ноябрин 19-дэ манай сэрэгүүд 45 немецкэ танк үгы хэһэн ба гэмтээһэн байна. Агаарта болоһон байлдаануудта ба зенитнэ артиллерийн буудалгаар дэйсанай 25 самолёт унагаагдаа.

Венгрия П-скэ соединениин частнууд үсэд шанга байлдаануудые хэжэ Чаба гэдэг тосхонинэ эзэлбэ. Тэрэнэй һүүлээр манай бөөцүүд ой модон соогуур тойрон орохо манёвр хэжэ, хэдэн ондоо һуурин газарнуудые эзэлэн абалһан байна. Дендеш гордһоо зүүгээр хатуу шанга байлдаанууд болоо. Дайсанай ябган сэрэгүүд ба танкпуудай томо хүсэнүүд хойно хойноһонь табан контратака хэбэ. Советскэ сэрэгүүд дайсаные сухариса сохёод хүсэтэ сохилтоор гитлеровцуудые памнаһан байна. Дайсан мина алуулжа 600 гаран солдат ба офицерэ гээгээ. Манай артиллеристүүд ба бронетойшгууд 20 немецкэ танк болон самоходно ехэ буудуудые галдаһан ба гэмтээһэн байна. Трофей булаан абгажа, 460 немецкэ ба венгерскэ солдат болон офицернүүд плендэ абтаа.

Иелгава (Митава) городһоо баруун-урдуур манай подразделенинүүд хэдэн участок дээрэ байлдаатайгаар тагнуул хэбэ. Советскэ ябган сэрэгүүд буудалгата добтолгын һүүлээр дайсаанда атака хэбэ. Гар тулалдаанда манай подразделенинүүд немецүүдые хобхо сохёод, позициянуудые эзэлэн абалһан байна. Дайсан ябган сэрэг болон танкпуудай ехэхэн хүсэнүүдые контратакада оруулаа. Манай частнууд немецүүдэй бүхь контратакые сухариса сохижо, тэдэниие ехэ гээлтэдэ оруулаһан байна.

Зүүн Пруссия артиллерийско-миномётно буудалдаан болоо. П-скэ соединениин спайпернууд хоёр үдэрэй туршала 63 немецкэ солдат болон офицерые хюдаһан байна. Манай авиаци Лилк ба Тройбург гэдэг түмэрзэмай станицинуудта добтолбо. 5 паровоз ба 30 вагон үгы хэгдээ. Стапни шаларай газарта түймэрнүүд болоһон байха юм.

Остроленка городһоо баруун-урдуур дайсанай отрядүүд манайда һамбааналан тагнуул хэһэ хэгдэбэ. Манай һахуюлиуд гитлеровцуудые сэг дээрэн олоод тэдэниие буугаар ба пулемётхоор бууджа тараһан байна. Улаанармеецүүд нүхэд Чистяков болон Гордеев гэгшэд мина поли соогуур гараһан газарнуудые хамгаалжа байха зуураа хоёр немецкэ тагнуулшадые плендэ абалд, штабтаа асараа.

Улаанугта Балтийска флотой авиаци 6 мянган тонно уһа түрнхэ хэмжээтэй немецкэ транспортые, дайсанай харуулай хоёр кораблине ба түргэн ябалаг 2 десантна баржыо Балтийн далай соо шэнгээгээ.

Манай сэрэгүүд немецкэ полевой почтые булаан абаа. Корреспонденцинүүдэй дунда Любек гэдэг немецкэ городһоо Х. Швабе гэгшын Рига город уруу Ласман гэдэг нэгэ хүндэ бөшөөн бөшөгын нодоо. Тэрэ бөшөг соо нигэжэ хэлэгдэнэ: «Наял юмэ намдуу болоо, би болбол Ригэдэхи манай дулаахан гэр тухай ба үнгэрһэн сагай зохи

юмэ тухай боджо шадха болооб. Эндэ, Любегтэ ехэ муу. Үдэртэ 4—5 дахин, тэрэнһээ гадна һүннөө нэгэ дахин чомдануудаа бараад бомбоһоо хөргөдохо газар худар гүйдэвэбди. Бидэнэр Ригэдэхи эндэ ерэхэдэ ехэ зобообди. Дүрбөн һүни унтаагүйбди. Ригэдэ бусаха тухай һапаа хүсэд нэгэшье минута соо мартагданагүй. Хэзээ бидэнэр далайд Ригэдэ бусажа, найнаар ажабуулаби гэжэ үлэр бүри өһөһөө асуунабди. Рига болбол бидэнэрэй хоёрдохон эхэ нутагнай болоо, тинхэдэ, бидэнэр Любегтэ ондоо тээхи хүнүүд шэнгээр төрижэ ябанабди».

Ригые немецко-фашистскэ сэрэгүүдэй эзэлэмсээр Германиин элдэб районнуудһаа немецкэ колонистнууд город худар ерөөһининэ элгэе. Штатакэ хубсаһатай гитлеровскэ бузар булай бандиуд таршаа шанги юмэ бөдөржэ, советскэ эл зөөрине эзэлээ һэн. Советскэ Латвиһаа немецүүдые Улаан Армин хогон сохиходонь фашистскэ колонистнууд эл зөөрине, гол тулал, ондоо хүнэй хыие суглуулаад, городһоо зугааһа һэн. Ондоо хүнүүдтэй хамта Х. Швабе гэгшэ мүн тоһаһон байна. Немецүүд айһанайһаа һүүлээр арай гэжэ мэдээтэй боложо байһан аад, латвийска аратай хүзүүн дээрэ һуухаа Ригэдэ бусаха тухай һапана. Х. Швабе ба тэрэндэ алин хүнүүдэй ухаанда түрүүшын юмэнүүд ороогүй гэшэ ха. Тэдэнэр городуудта ба Советскэ Союзай байлигта үшөө һанаатай байна. Тимэ бузар булай, тэнэг гитлеровцууд советскэ газар фашистскэ ээлигүүдһаа хэтэдэ сөбөрлөгдээ гэжэ ойлгожо шаланзгүй. Немецүүд Ригышье, манай ондоошые городуудые дахиад харахагүй. Хая сохигдохон гитлеровцууд юмше ойлгоогүй. Яахаб тээд, Улаан Арми болбол тэдэнэртэ үшөө хэдэн тиймэ юмэ үзүүлжэ байна.

СССР-эй Совнаркомдо

Нана бараагар 100 жэл болоһонойнь дашарамда И. А. Крыловой дурасхаалыг мөнхжүүлхэ хэмжээнүүд тухай

1944 оной ноябрийн 21-дэ ородой агуухэ пост-басибэшэгшэ Иван Андреевич Крыловой нана бараагар зуун жэл гүйсэһэнэй дашарамда ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Совет шигэжэ тогтообо:

- 1. Калинин городто И. А. Крыловой памятник бодхоох.
2. Ленинград городтохи Толмазов гэдэг переулогые Крыловой переулк гэжэ нэрэтэй болгохо.
3. Калинин городтохи сэтэ үйлсые Крыловой үйлсэ гэжэ нэрэтэй болгохо.
4. Ленинградтохи Салтыков-Щедринэй нэрэмжэтэ библиотекын уншалгын зал соо И. А. Крыловой гуулин бюст табиха.
5. И. А. Крыловой нэрые олгохо гээл:
а) Ленинград городой Фрунзенска районой хүүгэдэй районно библиотекэдэ;
б) Ленинград городой хубүүдэй долоон жэлэй №24 нургууянда.
6. Ленинград городто Саловой үйлсэдэ И. А. Крыловой урданы бууһан №18 гэртэ мемориальна хабтагай хадаха.
7. Дооро заагдаһан бууралсалай

заведениүүдтэ И. А. Крыловой нэрэмжэтэ стипендинүүдые бии болгохо гээл:

- а) М. В. Ломоносовой нэрэмжэтэ Московско Ленинэй орденотэ Гүрэнэй университетдэ—филологическа факультедэй студентүүдтэ нара бүрин үгтэхэ 400—400 түхэригэй хоёр стипенди, ород литературы кафедрын аспирантуудта нара бүрин 800 түхэригэй нэгэ стипенди;
б) Ленинградска Ленинэй орденотэ гүрэнэй университетдэ—филологическа факультедэй студентүүдтэ нара бүрин 400—400 түхэригэй хоёр стипенди, ород литературы кафедрын аспирантуудта нара бүрин 800 түхэригэй нэгэ стипенди;
в) советскэ уралзохёолшохой Союзай Литература институтдай студентүүдтэ нара бүрин 400—400 түхэригэй дүрбэн стипенди;
г) М. И. Калининэй нэрэмжэтэ Калининска гүрэнэй педагогическа институтда—хэлэ ба литературы факультедэй студентүүдтэ нара бүрин 400—400 түхэригэй хоёр стипенди.

СССР-эй Наркомюстда

СССР-эй Верховно Советэй Президиумай Указай ёһо р. гээлэг и болбол хэрбэ фронт дээрэ эрэ нүхэр гү, али хамганайнгаа үхэһэн гү, али орогүйгөөр үгы болоһон байгаа һаанс баталагдан гэршэлэгдэхгүй байла. харин хатамда гараха гү, али хамга абаха гэхэн хүн арадай сүүлтэ хандажа гэрлэхэ эрхэсэ тодорүүлха ёһотой. Фронт дээрэ үхэһэн гү, али орогүйгөөр үгы болоһон ушарые.

гэршэлхын тулаа арадай сүүдтэ ЗАГС-ын үнэмшэлгэ гү, али Оборонын Наркомдайд, сэрэгэй частин, госинталь, военкомдайд үнэмшэлгэ хүргэгдэхэ ёһотой. Хамтаран бууһан, хамтын ажамхытай байһан, хамтадаа үхибүү хүмүүжүүлхэн гэхэ мэтын ябдал болбол эрэ эмхэн харилсаанай гэршэнэ болохо болохо байна гэжэ СССР-эй Юстициив Арадай Комиссарнат тайлбарлана.

„Красное знамя“ артель мурьсоондэ илаба

Республикын коопинсоюзай системдэ артельүүдэй социалистическэ мурьсоонэй октябрь нарын дүн гаргагдаба. Энэ мурьсоондэ Кыхта городой «Красное знамя» артель (түрүүлэгшэп нүхэр Лыдыженский) илажа гараад, БМАССР-эй Совнаркомой дамжуулгын Улаан туг ба 10.000 түхэриг шад абаха болоо. Тус коллективэйхид продукция

гаргаха жэлэйнгээ түсэбые арбан нара соо 123,4 процент ба октябрь нарынгаа түсэбые 132,3 процент дүүргэбэ. Тэдэнэй тоодо үргэн нинтэдэ хэрэглэгдэхэ эд бараа гаргаха түсэбөө 101,1 процент дүүргэжэ, нарадаа нилсээдэхэ амжалта туйлаһан байна. Мүн тэрэшэлэн гол шухала эдлэлүүдые гаргаха түсэбөө үзүүлэн дүүргэбэ.

Уралан нарижуулха ба зохёохо дурадхалнуудые оруулна

Нүхэр Прокопьев директортай заводой инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд уралан нарижуулха ба зохёохо дурадхалнуудые оруулжа шэнэ зэмсэгүүдые үйлдэбэрилдэг цехтэ нилсээд элэ туһаламжа үзүүлбэн байха юм. Октябрь нарын турша дотор хамта лэрээ 11 тинмэ дурадхалнуудые оруулжа нилсээд эхэ шүнгэ алмаһан байна. Нүхэр Новашин галсаараа 3 уралан нарижуулха дурадхал оруулаба.

Тэрэшэлэн нүхэд Коваленко, Вигдорчик гэгшэд хоёр хоёр дурадхал оруулаһан байна. Ничэнүүд хүдэлмэринүүдые ябуулхаһаа гадна тэдэнэр мэр гэжэлтэ хүдэлмэришэдэй кадрые олошоруулхын тула үйэн зүрхэһнөө оролдодог юм. Мүнөө конструкторцын тавагта тэдэнэй үүсхэлээр тусгаар техникнимумай нургуули хүдэлмэриланэ.

Е. РИНЧИНО.

Партийна ажабайдал

Хаалгатай байдаг клуб ба ажалгүй байдаг директор тухай

Баргажанай аймагай центртэ нэгэ социалистическэ культурын байшан бии юм. Энээнэй урдатэ тус клуб соо культура хүдэлмэри элибхитэйгээр ябуулагдадаг байгаа һэн. Дайн сэрэгэй үедэ аймагай центрей ажалшад болон дүтэ шадарай колхознигууд олон тооной хонирхолтой зүжэгүүдые хаража шадан байгаа.

Жэшээлхэдэ, нёдондо энэ клубай сценэ дээрэ «Урок жизни», «Огни маяка», «Машенька», «Любовь яровая» гэдэг зүжэгүүд харуулагдажа, энээндэ олон хүнүүд хабаадласанц бэлэй. Аргистнуудай үүргэнүүдые элдэхи элибхитэд жэшээтэ хайнаар дүүргэжэ наададаг болоһон байгаа.

Тээд энэ жэлэй ноурта тус клубай хүдэлмэри унташанхай. Иймээ аймагай центрей ажалшад болбол амаралтынгаа үдэр

нүүдые культураар үнгэргэхэ эрхээ хаһагдаба. Энэ клубай директорээр томилогдоһон нүхэр Агапина гэгшэ ажал хүдэлмэригүй, ханаа амархан гэртээ буужа байна. Клуб соо хүнэй орхын аргагүй хүйтэн. Хасабшатай малгайтай хүн шэшэржэ буудаг. Юундэб гэхэдэ, нэгэшье сусал түлээ бэлдэжэ шаддагүй. Керосингүй дээрэһээ харанхы байдаг.

Байгша оной октябрийн 22-то энэ клубай сценэ дээрэ зүжэг наадан табигдаһан байгаа. Тээд энэ зүжэгэй удхашанарынь хэншье сйлгоогүй, гэмэр гутар галдэжэ бууба. Тус зүжэгые табиһан режиссор нүхэр Панов болбс зүжэг наадажа арад нинтэдэ сйлгосотойгоор харуулжа шаддагүй гэхэдэ болохо. Энэ зүжэгэй гол удхань халаа Московско медицинскэ институтдай дүрбэдэхи курсың студентпэрэй

ажабайдалые харуулаһан хэбэ болбошьеһаа, хүндэ ойлгог юумэн тон хомор байшоо.

Энэ зүжэгые харахын т 12 түхэригэй билет худалдабаад ороһон хүнүүд үнэтэ гаа дэмы гэхэхээ гадна, соохи хүйтэндэ хүлдэхөө адгараһан байна. Мүнөө республикын бүхы нютагуудаар урхайханай самодеятельностиин ралга үнгэргэгдэжэ байханымэ хайша хэрэгээр хүтэлмэдэг клуб хэндээ хэрэгтэй шэб?

БМАССР-эй СНК-гэй дэргэ искусствын Управлени б аймагай гүйсэхэхэ комитетгэгээрэлэй таһагай хүдэлмэлэгшэд болбол энэ клубай хүмэрине үндэһөөрнэ хайжаруу тухшаа тодорхой хэмжээ ябуу нүүдые абаха ёһотой.

Б. РИНЧИНО

Түүхэтэ элидхэлые шудалжа байна

Байкало-Бударын аймагай бүхы колхозуудар олон тоот эрэгтэй, эмэгтэй колхознигуудай элибхитэдэй хабаадалгатайгаар хамтын суглаанууд үнгэргэгдэбэ. Энэ суглаанууд дээрээ «Нүхэр Сталинай элидхэл ба приказ, колхозуудай ээлжээтэ зорилгонууд тухай» асуудалнуудые зүбшэн хэлдэбэ.

Дээрэ дурсагдаһан асуудалнуудар партиин айкомой бюрогой членүүд болон политическэ ба теоретическэ дүүрэн бэлдэхэлтэй элибхитэд элидхэлнүүдые хэлбэн байна.

Нүхэр Сталинай элидхэлтэй танилсаһан аймагай ажалшад болбол ажахын жэлые амжалтатайгаар дүүргэхэ, гүрэндөө мяха заһаа, тарья болон бусад хүдөө ажахын продуктуудые элбэг дэлбэгээр түсэбһөө гадуур тусаахабди гэжэ патриотическа уялгануудые абаад, эсэхэ сусалхые мэдэнгүйгөөр хүдэлмэрилжэ байна.

Колхозно партийна эхин организацинуудай дэргэдэхи агитколлективүүдэй агитаторнуудай семинар хал-хаанагүй үнгэргэгдэжэ, агитатор бүхэн нүхэр Ста-

линай түүхэтэ элидхэлтэй танилсаһан аймагай ажалшад болбол ажахын жэлые амжалтатайгаар дүүргэхэ, гүрэндөө мяха заһаа, тарья болон бусад хүдөө ажахын продуктуудые элбэг дэлбэгээр түсэбһөө гадуур тусаахабди гэжэ патриотическа уялгануудые абаад, эсэхэ сусалхые мэдэнгүйгөөр хүдэлмэрилжэ байна.

Мүнөө аймагай комсомол организацинууд өөһэдэньгөө үнүүдые энэ элидхэлтэй танилсаһан талаар бага бэшэ эмхэлэй хүдэлмэри ябуулжа байһан аймагай бүхы агитколлективүүдэй хүтэлбэрилэгшэлэй мивар болохоор зэрлагдаба.

Ф. РАДИСНО

Ажалай үндэр бүтээсэ туйладаг коммунистууд ба комсомолецууд

Тарья тушаалгын хүдэлмэри болбол «Бүхы юмээс фронтдоо» гэхэн туг доро үнгэргэгдэжэ байна. Хаала колхозно партийна эхлэн организацинууд энэ шухала хүдэлмэридэ гол анхралаа табижа, бүхы хүсэ шадалаа эмхидхэнб, тэндэ тарья тушаалгын түсэб амжалтатайгаар дүүргэгдэнэ.

Манай республикын 170 колхоз тарья тушаалгын жэлэй түсэбые дүүргэжэ Октябрьска революциин XXVIII-дохи ойе угтаһан байгаа. Эндэ колхозуудтахи партийна организацинууд ба тэрэнэй коммунистууд бага бэшэ эмхидхэлэй хүдэлмэри хэлбэн байха юм.

Түнхэнэй аймагай «Улаан шанай» колхозой партийна эхин организаци ба тэндэхи коммунистууд болбол тарья тушаалгын түсэбые заатагүй болзорһоонь урид дүүргэхэ гэжэ хамал бүхы хүсээ эмхидхэнбэлтаа. Тээд энэ үүргээ эдэнэр халаа жэшээтэ хайнаар бэелүүлжэ шадан байна.

Тус партийна организаци 6 коммунистуудтай юм. Тийн партийна эхин организацин

секретарь нүхэр Амгуренов болон колхозой правленин түрүүлэгшэ, коммунист нүхэр Фроло гэгшэд тарья тушаалгын үед коммунистууд ба комсомолецуудайнгаа хүсые таряхууралгың болон тушаалгын эгээр шийдэхы удхашанартай участууд дээрэ табихаһаа гадна, тэдэнэй хүдэлмэрине партийна шанга хяналтада абажа, тэрэ үдэртөө бүтээһэн ажал хүдэлмэринень шалгажа байһан байна. Тээд энээнэйн ашаар тус колхозой коммунистууд болон комсомолецууд өөһэдэньгөө түрүү үүргэнүүдые жэшээтэ хайнаар дүүргэжэ таряхууралгын, сохилгын болон тушаалгын хүдэлмэрине парти ба правительствын тогтоһон болзор соо дүүргэжэ шадан байгаа. Нүнндөө тарья сохихо халаалда коммунистууд болон комсомолецууд элибхитэйгээр хүдэлмэрилхэн байна.

Тарья зөөбэригэ дээрэ илагта коммунистууд болон комсомолецууд хүдэлмэрилхэн байха юм. Тээд эдэнэр харюусалгатай даалгаваринуудаа муу бэшээр дүүргэжэ шадда. Юундэб гэхэдэ, «Улаан шанай» колхоз болбол аймаг соогоо эгээн түрүүлжэ та-

рияхууралгын, сохилгын ба шаалгын хүдэлмэрине дүүргэжэ коммунистууд Хүндэлэлэй дэргэдэ бэшэгдэһэн байна.

Энэ колхоз болбол 295 гүрэн эрхим шанартай ороһон рэндөө уялгата ёһоор тушаалаа гадна 260 центнер т МТС-эй 1944 оной хүдэлмэри түлөө тушаагаа.

Тэрээнһээ гадна, 52 центнер эрхим һайн шанартай т Улаан Армиин илалтын фотонай дурараа оруулаад, МТС 1945 оной хүдэлмэриин түлөө центнер тарья тушааһан байһан. Ингээд байхадаа коммунистууд ба тэрэнэй партиорганизаци болбол Эхэ орон ба Улаан Армидаа элбэг дуродуктуудые үгэхэ гэхэн нилсээдэй зорилгонуудаа бэлдэжэ хэрэгтэ түрүү үүргэнүүлээ шээтэ хайнаар дүүргэдэг гэршэлнэ гэшэ.

Үнэндөөшье энэ колхозой коммунистууд ба комсомолецууд 1944 оной тарья хураалгын хүдэлмэрине үнгэргэхэдэ алс үнээр бүтээсэнүүдые туйланиитэ арадтаа хүндэтэй бол байна.

Д. БАЯРСЫЛИКТОВ

алтын туһада ажалайнгаа эршэ улам шангадхая!

энтэйгөө саг тоонь тоосоо

«Итель» колхоз Тарбага-тоо түрүүлэн полевой бүрэмжээр дүүргэһэн байна. Гүрэнгүйгөө түргэн тооготго бүхы хүсөө элтарла тушаалгала амтаар дүүргэһэн байханаа энэ артелиин членууд аргаа сохижо дүүргээд, үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлэй шийдхэжэ байна.

Малайн фермнуудэй өлгөшэд гэр байра, балгаануудаа бүдулаалжа, доторхинь болгоо. Мүнөө фермээрэ малайнгаа тэжээл малаа уалха соолго, бэлэдхэжэ байна.

И. ФЕДОРОВ.

ИТС соогоо эрхимлээ

«Итель» машинно-тракторна хүрэн Садковский гэгтүгэлбэрлэдэг тракторна Орджоникидзын нэрэмж колхозой поли дээрэ хүрэн зуураа, бүхы сезон үндэр бүтээсэ туйлаһан түсэбэй ёһоор 960 гектаруудын орондо эвэлэн мала оруулан 1688 га анартайгаар элдүүрилээ.

Иргэдийн трактористнууд Мурзин, Лука Воробьев 300 гектарай орондо эвэлэн адалгада оруулан 600—700 гектарай орондо эвэлүүрилжэ, тракторна үрлэнгөө жэлэй түсэб илүүдлэн дүүргэһэн байна.

Энэ бригадын членүүд хүдэлмэрин үедэ туйлаһан амжалтануудаа улам хэвчэн тулада тракторна аргаа түргэн саг соо эрхим аргаар дүүргэхын түлөө арга мурьсэбэд.

Я. АЛЕКСЕЕВА.

артай 220 центнер хартаабха асага

«Итель» колхоз хартаабхын үндэр түгэлжэ. Улаан Армингүүдтэ эрхим бэлэг барилдэ Кировэй нэрэмжэтэ «Итель» шурыгинска эвсөнөнь хүрэн Иванова) үгэгтэ хүдэлмэри эртэнһөө хайнаар ябуулан байна.

Түбөөр элдүүрилжэ элүүдлэнгүүдэ хэрэглэһэн хартаабхаа шуулгаад, үгэгтэ ургажа вахалхатай барилдон, хэрэглэгдэхэ тэжээлүүдэ үгэгтэ м. Мүн 5 дахин буртаг түгэһэн байна.

Энэ эвсөнөгэй членүүд ажалайнгаа ашаар үндэр ургаса хуряага, рекогно участогайн арга бүрһөө 220 центнер 18 гектарһаа 1.400 центнер хартаабха хуряажа абаһан Тэрэнэй ашаар тус колхозтойгөө саг соонь тоогүрүүлһингээ уялга нан дүүргэбэ.

А. ЛИПУНОВА.

Түсэбһөө гадуур тушаагдаа

Октябрийн урда тээхи социалистическэ мурьсөөнэй шанга долгив соогуур ажаллаһан Чанаевай нэрэмжэтэ колхозой (Бичура) членүүд таряа сохилго, гүрэндэ тушаалгануудаараа бага бэшэ амжалтанууды туйлаа. Сохилго болон тушаалганууды түхэрэн сүүдхэ соо эмхидхэжэ шадаһанайнгаа ашаар тус колхоз гүрэндэ таряа тушааха жэлэйнгээ түсэб 105 процент

дүүргэһэн байна. Бэлэдхэлэй пунктнуудта энэ колхоз 10.140 пүүд эрхим таряа тушаагаа. Таряа тушаалгын үедэ нүхэр Лазаревай хүтэлбэрлэдэг транспоргна бригада үргэлжэ хүни үдэргүй хүдэлмэрилжэ гараа. Тэрэшэлэн та ахуриалгын үедэ нүхэр Дульский гэгшын хүтэлбэрлэдэг бригадын членүүд үндэр бүтээсэтэйгээр ажаллаһан байна. Энэ бригада түсэбэй

ёһоор 404 гектарай орондо 427 га хуряагаа. Чанаевай нэрэмжэтэ колхозой членүүд нүхэр Сталинай түүхэтэ элдхэлдэ харюу болгон полевой хүдэлмэринүүдээ амжалтатайгаар дүүргэжэ байхатаа хамта адуу малаа атар тарганаар үбэлжүүлхын тулада бага бэшэ хүдэлмэри хэжэ байна.

А. МАНГУТОВ.

Мухаршэбэрэй түрүү колхозуудаар

Агуухэ Октябрыска социалистическэ революциин XXVII жэлэй ойн үдэр нүхэр Сталинай хэһэн түүхэтэ элдхэлдэ харюу болгон Мухаршэбэрэй түрүү колхозууд гүрэнгүйгөө сүм тоосоод, түсэбһөө гадуур Улаан Армингүүдтэ шэлэмэл таряа оруулжа байна.

Занлинай сомоной Калининэй нэрэмжэтэ колхозой членүүд гүрэнгүйгөө урдахы уялга дүүргэһэн дары түсэбһөө гадуур Улаан Армингүүдтэ 1.000 пүүд таряа оруулба. Тэрэшэлэн Мухаршэбэрэй сельсоветэй Ворошиловэй нэрэмжэтэ колхоз түсэбһөө

гадуур 100 пүүд, «Большевик» колхоз 300 пүүд эрхим таряа илалтын фондо оруулан байхажом.

Дурсагдагша аймагай түрүү эргын колхозууд Сталин багшынгаа алтан үгэтэ элдхэл болон приказда нимээр харюусажэ байна.

Кабанскийн хид хүрэнгөө хаажа захалаа

Гүрэнгүйгөө урдахы уялганууды саг болзор соонь дүүргээд, түсэбһөө гадуур Улаан Армингүүдтэ шэлэмэл таряагаа оруулжа байһан Кабанскийн түрүү колхозууд хүрэнгөө хаажа эхилэнхэй.

эрхим таряа тушааһан «Майн 1», «Красное знамя», «Путь Ленина» ба бусад колхозууд нүхэр Сталинай элдхэлдэ харюу болгон полевой бүхы хүдэлмэринүүдээ шийдхэжэ байхатаа нэгэн доро хүрэнгөө хаажа, хабрай тариагада бэлэдхэжэ байхажом. «Красное знамя» колхоз 200 центнер,

«Путь Ленина»—150 центнер хүрэнгэ хаагаад байна. Мүн өдэ артельнүүд тариагада ябаха хүдөө-ажалай машинанууды захибарилжа, агротехническэ хэмжээ ябууланууды үнгэргэжэ байхажом.

О. ГРИГОРЬЕВА.

Хартаабхын хүрэнгэ хааба

«Красное знамя» колхозой (Кабанск) член Татьяна Устиновиз Сукневагай хүтэлбэрлэдэг огородно бригадын членүүд хартаабха болон капустын үндэр ургаса хуряагаа. Дунда зэргээр

энэ бригада гектарай 140 центнер хартаабха, 0,9 гектарһаа 325 центнер капуста хуряажа абаа.

Тэрэнэй ашаар тус колхоз гүрэнгүйгөө түргэн тоосоод, хүрэн

гөө халһан, мүн колхознигуудай ажалта үдэртэ хартаабха болон капуста хуаһан байхажом. Гадна, үлүү гарһан овошһоо худалдажа колхоздоо 85.000 түлэригэй олзо оруулса.

О. ГРИГОРЬЕВА.

Бардам хүрэхэ тэжээлтэй

«Бурят-Монгол АССР-эй хүдөө ажалаы улам саашань хүгжээхэ хэмжээгүүд тухай» ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Советэй тогтоолдо харюу болгон Закамнай аймагай «Улаан Одон» колхозой членүүд адуу малайнгаа үбэлжэлгэдэ жэнсэтэ хайнаар

бэлэдхэбэ. Эбэртэ томо малайн бүхы байранууд дулаалаар захибарилдажа, ариг сөбөр болгодо. Мүн үнөөдэй, тугалай 2—2 дулаан байра шэнээр баригдан байна.

Бүхы малдаа бардам хүрэхэ тэжээл бэлэдхэнхэй. Малай малайн хүдэлмэрилэгшэд тэжээл

арбилха талаар хобто кормушканиуды бэлэдхэжэ байна. Байхын үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые шалгана комиссида энэ артелиин фермын хид бүхы байра байдалнуудаа хайн гэгэһэн сэгвэлтэгэйгээр тушааба.

О. ГРИГОРЬЕВА.

Өөһэдөө тэжээл бэлэдхээ

Хони, ямаа үсхэбэрлэхэ гүрэнэй түсэб үлүүлэн дүүргэжэ, ашаг олзынь арбидлахын тулада манай ОТФ-эй хүдэлмэрилэгшэд хамаг хабала халдуулна. Тингэжэ хони, ямаа үсхэбэрлэхэ түсэб үлүүлэн дүүргэһэн байнабди. Мүн ноһоо хайшалха болон гүрэндэ брынээ тушааха түсэбүүдэй үлүүлэн дүүргэжэ. Энэ оной январин 1-эй байдлаар 1210 толгой хони, ямаатай байһан ээд, ноябрийн 1-дэ 1256 хони, ямаатай болон байнабди. Мүн түл абалга хорлогтогүйгээр үнгэрөө.

Мүнөө жэлдэ дулаан үбэлжэлгэ болон садхалан тэжээл бэлэдхэлгэдэ урда урдынхиһаа үлүү эхэ анхарал гаргалдаба. Хонинь товарна фермынхэй 5 гүүртин бү

хы байра байдалнууд захибарилдажа дулаалагдаһан, дезинфекци хөгдөһөн байна. Бүхы балгаһанай шөбхө гаргалдаа. Хони, хурьга өдөөлүүлхэ хобто кормушканиуд түхөөрөгдөбэ. Үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые эмхитэйгээр үнгэргэхэ хэрэгтэ хонишод Ромашевская, Кульдикова гэгшэд нилээдгүй оролдоһон байхажом.

Энэ жэлдэ бидэнэр хони, ямаа илпигаа тэжээл өөһэдхэжэ хүсөөр бэлэдхэбди. 612 центнер үбхэ, 900 центнер шэмэтэ тэжээл, 48 центнер наһаһата тэжээл бэлэдхэгдэһэн байна. Мүн 751 центнер һолоомо, 90 центнер зеленко һүрилжэ абаабди. Бэлэдхэһэн энэ тэжээлнэй бүхы хони, ямаандаа бардам хүрэхэ байна.

Тэжээлээ арбилхын тулада үбэлэй адуулга зүбөөр эмхидхэхээр түсэблэнхэйбди. Мүнөө бүхы хониднай тарган туранхайгаараа илгэдэнхэй. Тэрээн бүхэни харууһалха хүнүүд олоод, харюусалга дороо тушаажа абаба. Фермын түрүү хонишод Емонаков, Эрдыниева, Санжиева. Эренцесва гэгшэд хонинь үбэлэй адуулга эрхихээр үнгэргэхэ уялганууды абаа.

Нүхэр Сталинай түүхэтэ элдхэл болон приказда харюу болгон манай фермын бүхы хонишод үбэлжэлгэ, түл абалгана эрхихээр үнгэргэхэбди гэжэ нэгэн дуугаар мэдүүлһэн байна.

К. ТОРГАШИН,

Иволгын аймагай «Мартын 8» колхозой ОТФ-е дагша.

Таряабэлэдхэлэй ябаһаа

Гүрэндэ таряатушаалгын шийдхэхы үе болоо. Түрүү колхоз болон аймагууд гүрэнгүйгөө саг болзор соонь тоосожо үни хада дүүргээд, түсэбһөө гадуур Улаан Армингүүдтэ шэлэмэл таряа оруулгана үргэлжлүүлһээр. Зүгөөр, зарим аймаг болон колхозууд таряа тушаалгы элдэб шалтагаанаар хаатуулан түрүүшүүдээ гэдэргэнь татажа байхажом. Няхта, Мухаршэбэр, Зэдэ, Заиграйн аймагууд таряабэлэдхэлэй эхилһэнһээ хойшо хамагай һүүлдэ шэрэгдэжэ ябаһээр. Элдэгийнгуудай партийна, советскэ болон газартаряалангай органиуд таряабэлэдхэлые шийдхэхэ хэмжээнууды мүнөө хүртэр хараалангүй байханы гэмтэ ябадал мүн. Гүрэнэй урдахы уялгы дүүргэхэ хэрэгтэ харюусалгагүйгөөр хандан энэ аймагуудай хамагай һүүлдэ ябаһынь доро дурсагдаһан хууринууд харуулна:

- Курумнан
- Кабанск
- Закамен
- Баргжанай
- Түнхэн
- Байкало-Кулдра
- Ярууна
- Сэлэнгэ
- Иволга
- Хэмэнгэ
- Бичура
- Тарбагатай
- Хони
- Кудара
- Прибайкальскэ
- Элиграй
- Зэдэ
- Мухаршэбэр
- Няхта

Дурсагдагша хууринууд дээрһээ харахада Курумнан, Кабанск, Закамен, Баргжанай аймагууд түрүү хууринуудаа нэрэгтэй солотойгоор эзэлһээр. Элдэ аймагуудай колхозууд түсэбһөө гадуур Улаан Армингүүдтэ таряа оруулгана үргэлжлүүлһээр байна. Хэрээ бүхы аймагуудай таряабэлэдхэлые эдээн шэнгээ ябуулжа байгаа һаань республиканы гүрэнгүйгөө үни хада тоосоһон байхажом. Тээд олсын аймаг болон колхозуудай таряабэлэдхэлые бэлэдхэжэ уудаарууланһаа боложо республика дотор гүрэнэй түсэб үшөө дүүргэжээгүй байхажом.

Мүнөө үедэ партийна, советскэ болон бэлэдхэлэй бүхы органиуд таряабэлэдхэлые энэ гэгээр дүүргэхын түлөө колхоз, совхозуудай бүхы хүсые элсүүлхэ хэрэгтэ бултадаа оролсохо зэргэтэй.

Уласхоорондын шэнжэлэл

Гадаадын хэвлэл болбол Агуу-ехэ Октябрьска социалистическэ революцини 27-дохи ойдо зорюулхан нүхэр Сталинай элдх хэлье тайлбариха ябадалаа үргэлжлүүлнээр. Советскэ хүнүүдэй героическа баатаршалтанууды тэмдэглээн, демократическа гүрэнүүдэй нэгдэлэй бүхэжэжэ байнанин тодоор харуулхан, мүнөөнэй уласхоорондын оршон байдал тушаа гүнзэги шэнжэлэл хэһэн энэ гайхамшагта документдэ газетэнүүд дахин дахин хандана. Советскэ арадай вождин үгэ соо эрхэ сүлөөдэ дуртай бүхи арадууды үшөө нягтаар нэгдэхэ тээшэ уряалан ябадал бүхи дэлхэй дээрэ хүнхинэн суурятаба, гитлеровскэ Германинэ наяар бута солхи халгаахад гэхэн бата найдабари тэмдэглэгдэб, үни удаанай ба бата эб найрамдалы тогтоохо замууд заагдаба.

Хэдэн олон шэнжэлэгшэд Агуу-ехэ Октябрьска социалистическэ революцини аша үрэ болохо Улаан Армиин гайхамшагта амжалтанууды зүбөөр хаража үзэнэ. 1917 оной октябрьска үдэрнүүдтэ олдоһон эршэм болбол «Россия Европодохи агууехэ держава болгоо. Сталинай үгэ болбол эдэ туйлалтанууд тушаа энэ хүсэндэ эгнэхэ ба омгорхохо ябадалаар түгэдэр байна» гэжэ «Манчестер Гардиан» гэдэг английска газетэ бэшэнэ. Американскэ «Нью-Йорк геральд трибюн» болбол «бүхи дэлхэй дээрэ агуу-ехэ держава гэшэбли гэгээн гансахан бата найдабаритайгаар бэшэ, харин харюусалгата мэдэрэлтэйгээр хэлэхэ ба ябуулгаа хэхэ шадалтай тинэ» агууехэ гүрэн гэшэб гэжэ Советскэ Союзны тэмдэглэнэ. Сталинска табиг жалнууд хүн түрэлтэниинэ абараа гэжэ зарим газетэнүүд мэдүүлнэ. «La Turquie» гэдэг турекскэ газетэ нүхэр Сталинни «энэ дайнай эгээ ехэ политическэ ба сэрэгэй вождэ гэшэ» гэжэ нэрлэхэ зуураа ингэжэ бэлхэнэ: «Маршал Сталин болбол дэлхэй дээрэ эгээн хүсэтэй агрессини урда, сэрэгэй талаар эгээн бэлэдхэлтэй гүрэнэй урда эхэ ороноо ами бээе гамлангүйгээр ба героическаар хамгаалхан арадай вождин омгорхолтойгоор үгэ хэлэхэ. Өөрынгөө газар дээрнээ дайсанни намхахада харуулхан советскэ арадай гайхамшагта эсэргүүсэлтэ ба героизм болбол ямарынь магтаал хал үдүү байна».

Мүнөөнэй дайнда Улаан Армиин туйлаан амжалтанууд фашизмий динлэһэн ушары, түүхэтэ шэнэ үсын эхилһэниинэ харуулна гэшэ гэжэ газетэнүүд тэмдэглэнэ. Энэнтэй хамта газетэнүүд болбол баруун ба урда зүгтэ союзнигуудай дайшалхи ябууланууды үндэрээр сэгийһэнэйнь түлөө нүхэр Сталинда байрай тэмдэг мэдүүлнэ.

«Улаан Арми ба манай союзнигуудай армиинууд болбол Германиян ажа амдаралай центриүүдтэ шиндэхэи шанарта долбогто хэхээр позицинууды эзэлбэ» гэжэ ноябриин 7-ой приказ соогоо нүхэр Сталинай хэлэһэн үгы хилин саана ошо удхашанартай дээрэ тоолоно. Энэ мэдүүлгэ болбол гитлеровскэ Германияда генеральна довтолгыи хөгдэхэ байнанинэ гэршэлһэн, угаахэ удхашанартай юмэ гэшэ гэжэ харагдана. «Удахагүй Берлин дээрэ илалтын туг мандаха байха»—гэжэ «Дейли телеграф Энд Морнинг пост» гэдэг английска газетэ бэшэнэ.

«СССР-эй, Великобританин ба США-гэй хоорондын союзай үндэһэндэ тушаан болоһон, тогтууригүй баримтанууд байгаа бэшэ, харин ажа амдаралай холбоотой шухала үни удаанай ни тересүүд байна» гэжэ нэгдэмэл напануудай фронтын бүхэжэһэн тухай советскэ арадай вождин хэлэһэн үгы манай союзна оринуудай хэблэл тэмдэглэнэ. Дайнай хүүдэ аюулгүй байдалы халгахын талаар Советскэ Союзай позици тухай баяртай үгэнүүдэй хэлэгдэхэдэ этгэл найдабарини дулаан долгит бүхи дэлхэй дээгүүр мухарин гараба. Американскэ радиокомментатор Вандеркук гэгшын хэлэһэн эдэ үгэнүүд үргэн арад түмэнэй нанал бодолы эрхим найнаар мэдүүлнэ. Эдэ үгэнүүд болбол нүхэр Сталинай элдхэлдэ бүхи дэлхэй арадуудай угаа ехэ интересэй байнанинэ, гитлеровскэ Германида эсэргүү тэмсэлэй амжалта ба дайнай хойто тээхн шэнэхэн байгуулха ябадала энэ элдхэлэй ошо ехэ удхашанартай байнанинэ гэршэлнэ.

Нүхэр Сталинай элдхэл болбол түүхын хатуу шэрүүн ба зайлашагүй шанга шийдэхээр шэнгээр гитлеровскэ Германияда дуудлаһан байна. Фашистска толгойлогшонор болбол хоёр фронтын хоорондо хабшагдаһан абаргааа Германин мулгаран гараха аргальгүй, тэрээнэй хүмэриин унахань зайлашагүй болоо гэжэ мүнөө ойлгоно. Тэдэнүүд болбол фашистска эшээнэй хаагуурын сохилто хэгдэхэеэ байнэ гэшэ ааб гэжэ мэдэнгүй, тинбэшэ хана сохилтонууд хадын саана бэшэ, тэрээнэй хүсэн улам бүри ургалтатай байха юм гэжэ найнаар мэдэнэ. Сошордолгодо германска арад улам эхээр орожо байна, зайлашагүй динлэхэмнай гэгэн баримтанууд немецүүдэй мэдэрэмжэ ойлгомо жодо улам эхээр нэбтэржэ байна. Фольксштурмые байгуулха ябадал тушаа гаргаһан шуунараара гитлеровецүүд болбол орнойнгоо дотор олоной нанал бодолы нэргээхэ гэжэ бодоһон байгаа. Эдэнүүд болбол уулзабарин бэлшэрнүүд дээгүүр, хэблэл ба радиногоор «хэтэрхэй тотальна» шэнэ таталга гэшэ фашистска Германинэ абарха юм гэжэ хашхарадза нэн. Тээд энэ хүүлшын хэмжээ гитлеровскэ толгойлогшонорой гансахан нэтерһэниинэ гэршэлнэ. Энэнь тэдэниинэ абархагүй байна.

Толгой тоолон фронто татаха ябадалы бэлүүлэхээ гитлеровецүүд болбол энээнһээ урагша тоологдож байһанһаа ташха ошдоо хүнүүд болохо гэжэ эвбэдыгөө гэршэлэн харуулхы оролдоно. «Дайнай анхан эхилхэнэ хойшо блтанэр болбол өнөдэниинэ ажабайдал ба өвөдэниинэ эрхэ сүлөө хамгаалха гэгээн зүбхэн ганса зорилготой

байгаады. гэжэ хаяхад Геббельс бэшэбэ. Бидэнэр дайнай урда тээ ба дайнай үедэшэ тааруу ушаралай болоходо эб найрамдалы шухала болгодог байгаады». Аймшагтай ехэ худалшан энэ Геббельс болбол немецүүд гэшэ оройдоо амгалан тайбан хүнүүд юм гэжэ бүхи дэлхэйдэ этгүүлэхэ ханаатай. Бүхи Европые шунаар билэһан мяхаша шувахай арыатан аад, хурган гэшэб гэхэ ханаатай. Тээд энэ болбол хэнииншэ мэхэлжэ шадахагүй байха.

Худал хуурматай министр нимэ үгэ тушаан боложо гаргаа бэшэ. Эрхэ сүлөөдэ дуратай арадуудай сэрэгүүдэй түмэр сахариг фашистска Германиянэ тойроод улам агшад уйтаржа байна. Гитлеровскэ харшантуудай байдал улам найдабарисгүй боложо байна. Хүүлэй үедэ Голландида болоһон англичанинуудай амжалтанууд, Мел гэдэг хэрэмэй оршондо хэгдэһэн американецүүдэй долбогто, 45 мянган тонно уһа түрхэхэ хэмжээтэй «Тирпиц» гэжэ эгээ хүсэтэ хүүлшын немецкэ линеинэ кораблини шэнгээгдэһэн ябадал—эдэ бүгэдэ болбол фашистска лагерай дунда заяандаа ургажа байһан сошордолы улам халгахана.

Гэбшэе венгерскэ иладармын талаһаа Улаан Армиин сухарисагүй шангаар урагшаа дабшажа ябаһан зүүн фронт дээрэхи байдал болбол немецүүдэй ханаагаа зоболгы улам ехэхэнэ. Немецүүд фронтын гансахан энэ участогоһаа айна бэшэ. «Советскэ стратеги бүри хаяар шэнэ хүсэтэ сохилтонууды хэхэ байнанинэ сохом зүб юмэ боллотой» гэжэ хүүлшынгээ шэнжэлал соо Дитмар мэдүүлнэ. Немецкэ радио-генералай сошордолгоны хүсэд ойлгогдоно, юб гэхэдэ гитлеровскэ Германиян хүмэрин ушаа ябадалынь үдэр эрэхэ бүри ойртожо байна.

Харюу үшөөдэ хүртэхингөө урда тээ байһан гитлеровскэ булимтаригшадай ушар зүгөө алдажа байжа байһанай толо гэршэнь ноябриин 9-дэ мюнхенскэ нутгын ойн дашарамдэ немецкэ арадта хандаһан Гитлерэй хүүлшын халдалга болоно. Энэ үдэртэ Гитлер болбол үгэ хэлэдэг завшалтай байһан юм. Тээд энэ үдэр найндэрлэгэ хойшолуулагдаад, хэдэн үдэр үнгэрһэнэй хүүлээр бэлөө. Тинхэдэншэ Гитлер үгэ хэлэгүй, мюнхендэ Гитлерэй үмэснөө хангалгы Гиммлер уншаба.

«Доторой фронт дээрэхи дайсанууды», «айха уулгариха ябалланууды бадаруулан» хүнүүдые зананан, «мэээ дэлайһангүй, али бэмбө шэдэһэн бүхи хүнүүдые хайрагамгүйгээр ба эрид шуудаар үгы хэхые уряалан» эдэ бүхи ябалланууд болбол энэ холиһон худхалан прокламациин гегэ удха болоно. Айшаһан Гитлертэ ходоодо нүдэнцэнь бэмбө эрээлжэлэн харагдана. Хүүлэй үедэ Гитлер болбол өөрынгөө хуягта вагон соо байлаг байгаа, союзна авиацини долбогтооо айлаг дээрэһэн нэгэ газарта хоёр үдэрнөө үни болдоггүй байгаа, хүннцөө тэрээнэй поездин гүнзэги тошильдэ ородог байгаа гэжэ харин хэблэл дэмы мэдээ

сэнэ бэшэ. Гитлерэй бэеын үшэн тухай суу ба таамаг үгэнүүдэй гараха ябадал олошоржо байна. «Стокгольмскэ тидниингэн» гэдэг шведскэ газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, Гитлер үхөө гэгэн суу үгэнүүд Берлиндэ халангүй дэлгэрнэ. Эдэ суу үгэнүүдэй юншые байгаа хаань, юрэ Гитлерэй хандалга болбол амиды ябахэ саг үдэрын тоотойһон болоо гэжэ ойлгоһон, өөрынгөө эшээн худар намнуулан ороһон дайсанай айһан ба зэрлэгээр хороо бусалһан ябадалай гэршэнь болоно.

Хүүлэй үсын горьтойһон ехэ ушарал болбол Америкын Холбоото Штатуудтахи президентын хуягуули болоһон байгаа. Демократическа партиин кандидат Рузвельт болбол тус хуягуулинууд дээрэ дүрбэдэхэ ялажа гараба.

Президентын тушаалы Рузвельт болбол 1932 ондо түрүүшынхэ эзэлһэн юм. Тинхэдэ республиканец Гувер гэгшэ булганһан байгаа. 1936 оной хуягуулда Рузвельт болбол Лондонинэ булһан юм. 1940 ондо Уилки булганжа, Рузвельт баһа тушаалдаа үлэһэн байгаа. Мүнөө Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай үедэ американска арад Рузвельтда баһа дахин этгэн найдажа байһанаа мэдүүлбэ. Рузвельтын эдэ амжалтанууд ба республиканска партиин динлэлгэ зүндөө гарана бэшэ. Энэ болбол Рузвельтын ябуулжа байһан гадада политикы американецүүдэй эмжэн байнанинэ гэршэлнэ. Кампанин ябаса дундуур ондоо президент хуягынь тулада республиканецүүдэй бүхи арга хэрэглэһэншэ муртэнь тэрээнһэнь үрэ туһа гараагүй.

Рузвельтын ялаһан ябадал болбол бүхи демократическа оринуудаар ханамжатайгаар хүлээгдэн абтаба. Энэ ялалтада Германиян дотор далдалхын аргагүйгээр сэдхэхлээ хүдэлгөн халдахэ ябадалнууд гараа.

Гадаадын хэблэл болбол нүхэр Сталинай хэлэһэн үгы ба хуягалта дээрэ Рузвельтын ялаһан ябадалы Германин шэнэ динлэлгэ гэршэлһэн хоёр шухала ушарал гэшэ гэжэ тэмдэглэнэ. Гитлеровскэ толгойлогшонор союзнигуудай лагер соо халбагаа хахарха ябадал гараха байха гэжэ бодоһон байгаа. Тээд тэдэ бодомжынь Агууехэ Октябрьска социалистическэ революцини XXVII дохи ойн үдэртэ нүхэр Сталинай хэлэһэн үгэ эсэлэн таһалан халгааба. Тэдэнүүдтэ Рузвельт динлэһэн гэгэн нэгэ найлабаря үлэһэн байгаа. Тээд тэрэнь США-гэй гадаада политикын хубилалтада горьлоһон удхатай байһан юм. Тэрэ найлабаринь мүнөө мүн буруу хүрэхэбэ.

Мүнөө ялалта болбол эрхэ сүлөөдэ дуратай арадуудай гарта ороод байна гэжэ гитлеровецүүд ойлгоно. Тинбэшэ хана өөрынгөө бута сохигдон халгаагдаха сагые хойшолуулха гэжэ тэдэнэр эсэргүүсэлтээ үргэлжлүүлнэ. Тээд тэдэнэрэй гэмээ амхаха ябадалһаа халгасжа шатахагшынэ лалтай. И. ГЛотов.

Румынска премья министрндэ А. Я. Вышинские дэлһэн уулзалга бол

БУХАРЕСТ, ноябриин (ТАСС). Ноябрьриин 17-до румынска министрүүдэй советкэ рүүлэгшэ генерал Санатскэдэ СССР-эй Гадаада Хэрэг Арадай Комиссарай орлогшн Вышинские хүндэлһэн уулзалга болобо. Уулзалга дээрэ Вышинский, Союзна Хянгын Комиссиин членүүд, румын правительствын бүхи министрүүд, румынска сэрэгэй түлөөлэгшэд, олонгитын шилдгическэ ажал-ябуулагшанууд ринн ба румынска журналууд —хамта 250 шахуунүүд байлсаба.

Эбтээ орохо тухай хэлдүүргэхэ болгарскэ комиссиин зэсэдэ

СОФН, ноябриин 17. (ТАСС). Эбтээ орохо тухай хэлсээ гэхэ комиссиин дэргэдэхэ дэй нэгдэхн заседани болбол Совет дээрэ эбтээ орохо винуудай дүүргэлтэ тухай дад үзэгдэһэн байгаа. Со баталан абаһан шийдхэб ёһоор болгарска сэрэгүүдэй дэн байха үедэ гүрэнэй, олонгитын, кооперативна органинууд ба эмхи зургаануудай тэрэшэлэн хуулинта ба хүнүүдэй Югославини ба пини газар дээрнээ абал бүхи элэлүүд табан бэлээрто хуулинта хүнүүдээр ридхэгдэн бэшэгдэхэ байна.

Союзнигууд Гейленкирхенинэ эзэлбэ

ЛОНДОН, ноябриин 19. (ТАСС). Хоёрдохи английска армиин гэдэхн Рейтер агентствын респондентын мэдээсэ ёһоор, Гейленкирхен гэдэг дые (Аахенһаа хойгуур) сэрэгүүд ноябриин 19-до часта эзэлбэ.

Английска авиаци Ганновер ба Висбаденда долбогто

ЛОНДОН, ноябриин 19. (ТАСС). Рейтер агентствын ламжууд ёһоор, ноябриин 18-эй үдэр английска авиаци Ганновер ба Висбадендахи объектиуды бодоо гэжэ английска авиаци министрствын коммюнике заагдана.

Немецкэ самолет-снаряда Англида долбогто

ЛОНДОН, ноябриин 19. (ТАСС). Английска информации министрствын мэдээсэһэнэй самолет-снарядууд ноябрииндэ үүр сайхын үедэ дүүрсүүдхын туршала Урда Англида долбогто хээ. Гарза хойнод хэлһэн ба хүнүүд алагдаһан на.

Харюусалгата редактор Ц. Г. ГАЛСАН

МҮНӨӨДЭР КИНОДО «ПРОГРЕСС»—«Шуурга бай» «ЭРДЭМ»—«Арсен»